

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 164
van **ELS STERCKX**
datum: 3 november 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Pesticidegebruik - Mezensterfte

De ravage die pesticiden onder de Vlaamse mezenpopulatie aanbrengt is op 23 oktober 2019 reeds uitvoerig geschetst in de commissie Leefmilieu. Ik verwijs hiervoor naar de behandeling van mondelinge vraag nr. 119 van collega Ludwig Vandenhove.

Op 23 oktober 2019 verklaarde de minister in de commissie Leefmilieu echter expliciet dat zij absoluut werk zou maken van dit pesticiden probleem, waarbij zij aankondigde dat zij hiervoor op drie assen zou gaan werken:

- 1ste as: inzetten op een mentaliteitswijziging;
- 2de as: uitzoeken welke decretale wijzigingen nodig zijn om dit probleem op te lossen;
- 3de as: een innovatief risico-gebaseerd handhavingsbeleid als sluitstuk.

Verder stelde de minister expliciet dat zij in overleg met haar administratie wilde bekijken welke volgende stappen zij zou kunnen zetten om binnen haar bevoegdheden het pesticidegebruik in Vlaanderen verder te laten dalen.

Nog volgens de minister zou de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) destijds reeds aangegeven hebben dat ze op dit punt een evaluatie en een voorstel zou uitwerken, dat zij dan ook aan deze commissie zou meegeven.

Intussen zijn wij een jaar verder en opnieuw zijn tijdens het voorbije broedseizoen tal van jonge meesjes niet uitgevlogen en een verschrikkelijke dood gestorven in hun nestkastjes door het nog steeds niet-aflatende gebruik van deze pesticiden.

Het lijkt er dan ook op dat de minister op dit punt ofwel volledig heeft stilgezeten, ofwel dat haar beleid tot op heden op dit punt volledig heeft gefaald.

1. Kan de minister een overzicht geven van de acties die zij op elk van deze drie assen gedurende het voorbije jaar heeft ondernomen, alsook welke concrete resultaten op het vlak van het terugdringen van pesticiden gebruik hierdoor op heden zijn gerealiseerd?
2. Wat is de stand van zaken wat betreft de destijds door VMM beloofde evaluatie en het daaruit voortvloeiend voorstel om het pesticiden gebruik in Vlaanderen drastisch terug te dringen?

Kunnen deze evaluatie en dit voorstel van de VMM worden bezorgd?

3. Welke concrete maatregelen heeft de minister al uitgevaardigd of zal zij nog uitvaardigen (en in dit laatste geval binnen welke termijn) op basis van deze VMM-evaluatie en dit VMM-voorstel om het pesticidegebruik in Vlaanderen drastisch terug te dringen en het Vlaamse mezenbestand op die manier te behoeden voor een (te) jonge en dieronwaardige dood?

ANTWOORD

op vraag nr. 164 van 3 november 2020

van **ELS STERCKX**

1. De aanleiding voor de mondelinge vraag in de commissie van 23 oktober 2019 was het onderzoek van VELT en de vzw Vogelbescherming Vlaanderen waaruit bleek dat in nesten van dode mezen uit tuinen in totaal 36 verschillende pesticiden werden aangetroffen. Aangezien het doorgaans om privétuinen gaat, is een mentaliteitswijziging dan ook cruciaal. De Vlaamse overheid sensibiliseert reeds lange tijd actief rond pesticidevrij tuinieren. De recent gelanceerde Green Deal 'Natuurlijke Tuinen' zal hier verder toe bijdragen. Doel van deze Green Deal is het draagvlak voor natuurlijke tuinen structureel verhogen bij verschillende doelgroepen, zoals groenaannemers, groenvoorzieners, -ontwerpers, lokale en bovenlokale overheden, sectororganisaties, aanbieders van opleidingen, tuineigenaars en andere stakeholders. Wat betreft de 1ste as kan ook de Green deal Duurzaam Sportdomein worden vermeld. In het voorjaar 2021 wordt die officieel gelanceerd. Eén van de aspecten van deze Green Deal is het streven naar een pesticidevrij beheer van alle sportdomeinen, dus niet alleen die van openbare besturen, maar ook van de private domeinen. Door een goede kennisuitwisseling en communicatie hopen we op een mentaliteitswijziging zowel bij de beheerders als bij de gebruikers.
Voor de 2de as verwijs ik naar het antwoord op vraag 2.
Het stuk handhaving is mee opgenomen in de evaluatie (vraag 2). Hier wordt nog bekeken of er nood is aan extra handhaving voor het gebruik door particulieren op particulier domein.
2. Het kabinetsoverleg met de VMM werd in het voorjaar 2020 opgestart. Een eerste uitgebreide toelichting met een korte evaluatie en voorstellen tot aanpassingen van het besluit werden toen voorgelegd. Sinds oktober 2020 is het dossier weer opgenomen. Mijn kabinet zal dit dossier voor het herzien van de wetgeving duurzaam gebruik pesticiden ter hand nemen.
3. Mijn voorstel zal een aanpassing van de wetgeving zijn binnen mijn bevoegdheden. Hier zijn al grote stappen gezet en werd het gebruik door openbare besturen drastisch gereduceerd. Om een verdere daling van het pesticidegebruik te realiseren zijn nu ook andere sectoren en ministers aan zet, zowel op Vlaams als federaal niveau. Ik wil ook nogmaals benadrukken dat om het oorzakelijk verband aan te tonen tussen de concrete toepassingen van pesticiden en de mezensterfte er verder onderzoek nodig is. Het bestaande beleid van het decreet en besluit duurzaam gebruik pesticiden en de aanbevelingen tot aanpassing ervan, zijn steeds gericht op het verder terugdringen van het gebruik van pesticiden tot zo goed als geen voor niet land- en tuinbouwactiviteiten. Om maximaal resultaat te behalen moet daarvoor in alle sectoren verder gestreefd worden om pesticidegebruik te verminderen, ook in de sectoren die nu niet onder de toepassing van het decreet duurzaam gebruik vallen.